

CONCOURS SCOLAIRES DU BLEUN-BRUG 1954

I. — Displega - Récitation

Koulmig

Pootred 6, 7, 8 vloaz (Petits).

SON AR GEVIER

Biskoaz n'em eus kement c'hoarzet
Evel dirgwener tremenet.
Welet ar bleiz o prena pér.
Hag al louarn o werza yér.
Ar c'haz oc'h ober tro al leur
Peder logoden ouz e heul.

Me 'm eus gwelet eur c'hefeleg
O planta pour en eur garreg.
Me 'm eus gwelet eur **pechad** gad
O pourmen gant eur boutou koad,
Eur **perrukenner** war he zro. —
O lamet d'ezi he baro.

Me 'm eus gwelet eun cunner vloaz
A zouge Kemper war he skoaz
Ha Landivizio war he lost
Ha c'hoaz ez ae ganto d'ar post,
Eur gazeg koz o laza laou
Ha tout an dra-mañ n'eo ket gaou.

Geriou diès : **eur pechad gad** : eur
mell gad — **perrukenner** : coiffeur.

Merc'hed 6, 7, 8 vloaz (Petites)

AR YARIG WENN

Va Mamm he doa eur yarig wenn
A zofe leun a viou melen.
Ne oa ken brud dre ar c'hontre
Nemet eus ar viou a zofe.

Allaz, allaz ! eul louarn koz
A sante c'houez ha deiz ha noz.
Kreiz eur bod spenn dre kein an ti,
Alanig a guzas e fri.

Pa deuas ar yarig da c'hoari
E taolas e bao rouz warni.
Ha yao d'ar c'hoad d'ober friko
Gant an holl **lern** a dro war-dro.

Mar ho peus yér, diwallit-I
Ha n'o lezit ket da c'hoari.

Geriou diès : **lern** : pluriel de **louarn**
(renard).

Merc'hed 9, 10, 11 vloaz (Moyennes).

SOAZIG

E miz Mae, pa vez an heol sklér,
Pa gan ar voualc'h, an alc'houeder,
E savas Soazig mintin mat,
Ha **prim** e wiskas he dilhad.

Koef lien war he bleo melen,
Erozig marellet, loereou gwenn :
Ha da redek dre ar parkou,
Da gutuilh a bep tu bleuniou.

Skañv ha laouen, glebiet he broz,
E mesk **ar geot**, gant ar gliz-noz,
O ! m'ho pije gwelet Soazig !
Doue ! koanta m'oa ar plac'hig !

Ar c'hélien-aour, ar **melvennou**,
Kenkoulz hag an **evnedigou**,
A zarnije a-us d'he fenn
Pep hini gant he c'hanaouenn.

Ma lavarent d'ezi : deiz mat !
« Deiz mat plac'hig, ken **skañv** a droad !
« Vidout eo ken kaer ar bleuniou,
« Vidout e kanomp hor soniou ! »

An heol mintin, ouz he gwelet,
Ken koant, ken koat, oa souezet,
Ha mezeg, me gred, eun tammig,
Trec'het ma oa gant eur plac'hig.

Skañv ha laouen, glebiet he broz,
E mesk ar geot, gant ar gliz-noz,
O ! m'ho pije gwelet Soazig !
Doue ! Koanta m'oa ar plac'hig.

F. An Uhel.

— II —

Geriou diës : **prim** : buan. — **brozig** : petite jupe. — **marellet** : bigarrée. — **ar geot, ar yeot, ar yaot** : l'herbe. — **ar melvennou, ar balapennou** : les papillons. — **evned, laboused, evnedigou, labousedigou** : petits oiseaux. — **shañv, skaon** : léger. — **trec'hët** : vaincu.

Even

Paotred 9, 10, 11 vloaz (Moyens).

AR VOC'HIG-RUZ

Ruz-tan eo e vruched,
E ziou-jod ruz-glaou :
N'eus brasoc'h mignoned
Egedomp hon daou.

Boc'h ruzig eo anvet
Ha deoc'h me 'lar,
Etouez al laboused
N'en deus ket e bar.

Deiz ar goan ziweza,
Jezuz leiz e c'hoant,
A daol bruzun bara
D'al labousig koant.

War hent Menez-Kalvar,
E wel ar Mestr mat,
Sammet, leun a gailhar,
Reuzeudik e stad.

War c'horre ar Menez
Ha tostik d'ar groaz,
Ouz ar C'hrist gant evez
Sellet a ra c'hoaz.

Jezuz ouz an **evnig**
Eur sellig a ra :
« O paourkêz labousig
« Deus amañ, deus 'ta ! »

An evnig, truezus,
A nij hag a denn,
D'ar Mestr karantezus,
Eun **draen** eus e benn.

Abaoue, ar c'hêzig,
Chomet eo ruz-flamm,
Setu d'he bugelig
Ma lavar ar vamm :

« Arabat dineiza
« An evnig Boc'h-Ruz !
Arabat hen laza
« Pe c'houi **ouelo druz** ! »

Laouenanig Breiz.

Geriou diës : **ar voc'h-ruzig, ar buruig** : rouge-gorge. — **evnig, eunig labousig** : petit oiseau. — **draen, drean, drên** : épine. — **ouela, leñva** : pleurêr.

Merc'hed 12, 13, 14 vloaz. (Grandes).

*Gwenn***AN AZEN HAG AR C'HI**

(Voir « Yez hon Tadou », p. 156.)

Nag ar bed a zo drol, a lavare 'n azen,
Koll a ran va skiant pa welan o tremen,
Eun dra dreist-holl souezus :
Lod a blij, lod all 'zo hegasus.

Gwelit Azor : Eun tamm ki,
N'eo ket brasoc'h eget va fri !
Mat ! hennez,
Ha bemdez,

E-pad ma taoler ouzin mein
A vez flouret d'ezañ e gein,
Gant an Aotrou hag an Itron :
Da bep mare, e pep feson
E vez graet anezañ stad :
Bara lardet, tammou kig gad,
Soubenn al lêz, ha me oar petra ?

Ha koulskoude, petra 'ra ?
Rei e droad, **ober chiboudik**,
Ha da heul eun harzadennig !
Setu holl. Sevel e bao ?
Evit kement-se atao
N'eo ket diës. Ober brazik ?
Eur pez-kaer ! Eun harzadennig ?
Dre chras Doue, betek-henn
N'eo ket **siferniet** va **c'hornailhenn**.

Sakondeilhen ! me a welo,
Pe gi pe ve a c'hounezo.

Gant ar soñj-se en e spered
E tremen an noz hep kousket.

— III —

Antronoz vintin, **er flourenn**,
 E welas e vestr o pourmen.
 Setu 'n azen o vont a **gammedou** gorrek
 Ha sevel a **viches**, e bao louz ha blevek
 War benn skoaz an aotrou.
 Ha da heul, a-leiz e c'henou
 Distaga eur pezh blejadenn
 Ken a dregernas an dachenn.
 « Petra, eme 'n Aotrou, a glask hemañ
 [ouzin ?
 C'hoant da zañsal, pe da c'hoarzin ?
 C'hoarzin a ray, dañsal ive,
 Hep dale,
 Rak bremaik e sono start
 Ar vombard ».

Hag hen paka eur geuneudenn,
 Da rei fest ar vaz d'an azen.

Hemañ pa glevas ar son,
 Hep dale pell a cheñchas ton...
 Ker mezek ha tra, da c'houde,
 D'e vab bihan e lavare :

« Er penn kenta eus va amzer,
 E veven e ti eur **miliner**
 Hag a gane m'oa eun dudi
 Eur son a zo mat he deskî :
 Va zud, chomit en ho pragou,
 M'hoc'h eus truez ouz ho peñsou ;
 Ha nemet c'hoant ho pe da yun,
 Prenit ho korn diouz ho putun.

Kere.

Geriou diès : **ober chiboudik** : se mettre sur ses pattes de derrière. — **siferniet** : enrhumé. — **va c'hornailhenn** : ma gorge. — **sakondeilhen !** : s'apristi ! — **er flourenn** : dans la pelouse. — **a gammedou gorrek** : à pas lents. — **a viches** : de travers. — **miliner, meilher** : meunier.

Paotred 12, 13, 14 vloaz (Grands).

YANN AR PAOTR MAT

Digodo madondo, Paotr Yann 'zo eur paotr mat !
Digodo madondo, Paotr Yann 'zo eur paotr mat !
Ya me 'lavar d'eoc'h, me eo mestr an dud
Hag a oar kas ar C'HILHOG hag ar yer d'o c'hilud... Hein !!

Goulennit digant Marijan !...
 Oh ! arabat d'eoc'h ober van :
 Me 'gar va gwreg evelato.
 N'eus ket trec'h d'ezi dre ar vro
 Da lakat urz e-barz an ti
 Ha da sec'ha da Yannig e fri,
 Ha da lakat kantoloriou
 Da luia evel trompihou...
 Met allaz ! vit eur banne kafe,
 N'ouzoun ket betek plêc'h ez afe !

N'eus ket pell e chomas da rani,
 O kafea en Ostaliri,
 E ti Jakez, epad c'houec'h eur !
 Eur gont 'zo, ket gwir ma breudeur ?
 Gortoz, 'm'on-me, ma vo gwelet :
 Mont a ran dioustu d'he c'here'het.

Ha me ha mont da di Jakez :
 Hop ! leun kouch an ti a **wragez !** :
 Marijannig ha Franseza,
 Ha Katarin ha Louiza,
 Marivonig ha Chulii,
 Ha c'hoaz n'ouzoun pet hini,
 Bodet endro d'eun daolig ront,
 Pep hini oc'h ober he c'hont.
 Kafe du barz ar bolennou,
 Likeur melen er gwerennou,
 Ha mar plij eun tamm lipebao :
 Al **lachevre** war an daol vrao !

« Hep ! emañ-me, set amañ 'vat
 « Merc'hedigou hag a ra stad
 « Ouz o **staon** hag o c'hornailhenn :
 « Trec'h d'ar wazed, mardandomen !
 « Marijanig, hein ! krak-ha-berr,
 « Dont a ri diouztu d'ar gêr ? »

— « O ! emezi 'n eur vouse'hoarzin
 « Me 'z ay d'ar gêr pa blijo d'in.
 « Te Paotr Yann pa 'z ez d'ar foariou
 « A chom brao d'**ober tortajou** ! »

— Non-deñ-distak ! petra emañ-me ?
 Mont da rebech d'ar paotr Yann e
 [vanne !]

Ha me distaga 'kreiz an daol,
 Eun taol dorn 'vel eun tenn kanol...
 Boum ! torret ar gwer hag ar bou-
 [tailhou

Strinket a hep tu a dammou ;
 Eur mor kafe a rikiki
 O redet war leur an ti !
 Hag al lachevre bruzunet,
 Ken oa eun druez e welet...
 Ac'haoup !...

Ar merc'hedigou oa 'n o sav,
 Darn o c'hoarzin, darn o ouela !
 Ha me kregi 'n daol dre he garr,
 Ha planta tro enni en ear :

— IV —

« Allo, loc'homp, en em jacha ! « Ar paotr Yann 'zo vont da facha ! »	Riñset an ti-ha riñset ar blasenn Hag ar Paotr Yann mestr war an [dachenn.
Nondendistak, m'ho pije gwelet Ar bern logod-se o redet ! Lod dre ar prenestr, lod dre an nor Dre gement toull a oa digor. Hag en eur youc'hal, O bleo o nijal.	Ya me 'lavar d'eoc'h, me eo mestr an [dud Hag a oar kas ar c'hilhog hag ar yer [d'o c'hilud
C'haoup ! emañ-me, Hein ?	Digodo madondo, Paotr Yann 'zo eur [paotr mat ! Digodo madondo, Paotr Yann 'zo eur [paotr mat !

Paotr Treoure.

Geriou diès : **ar c'hilhog** : ar c'hog. — **rani** : trañner. — **gwrazez** : femmes mariées. — **leun a wragez** : plein de femmes. — **lacheffre** : grand plat profond. — **staon** : palais de la bouche. — **ober tortajou** : boire beaucoup.

Cornouaillais et Trégorrois peuvent conserver leur prononciation, et dire par exemple : **pôtr**, au lieu de paotr. — **ato**, au lieu de atao. — **ér**, au lieu de ear. — **ma**, au lieu de va. — **dôl**, au lieu de daol...

II. — Concours de lecture bretonne - Lenn.

Les élèves, classés par âge : *petits* (6, 7 et 8 ans) ; *moyens* (9-10-11) ; *grands* (12-13-14) — auront à lire dans le livre en usage dans leur école : Le breton par l'image, Me a zesk brezoneg, Yez hon Tadou... Le Bozec...

III. — Concours de chant (1) - Kan.

Cinq chants sont obligatoires : Pour les « *Petits* », garçons et filles : *Ar bastorez* — Pour les « *Moyens* », garçons : *D'ar skol !* — filles : *Ma fintig*. — Pour les « *Grands* » : garçons : *Yannig ar mil micher* ; filles : *En ho kavel*.

Chaque concurrent n'aura à exécuter qu'un seul chant : le chant obligatoire de sa catégorie.

Pour obtenir ces chants (2) et tous renseignements sur les concours, écrire à M. Seité, Bleun-Brug, Châteaulin (Finistère). — Les Bleun-Brug régionaux serviront d'éliminatoires pour le Grand B. B.

IV. — Concours de dessin - Treserez.

Sur une feuille de dessin, format 21×27, représentez un chanteur breton ambulant : à la foire, au pardon... ou chantant le long d'une route, ou décorez une chanson populaire bretonne.

V. — Concours de rédaction bretonne - Skriva.

Racontez, en breton, et à votre façon, une veillée, chez vous, où l'on a chanté des chansons bretonnes (une page de cahier environ).

Dessins et rédactions sont à expédier avant la fin de l'année scolaire à la « Permanence, Bleun-Brug, Châteaulin, Finistère ».

De jolis prix récompenseront tous les lauréats.

(1) Le thème du Bleun-Brug de 1954 est la Chanson populaire.

(2) La version vannetaise de ces chants se trouve dans « **Kanamb bugale** » en vente chez l'auteur : Abbé Lohier, curé de Guéméné (Morbihan).

Bre gojere / des chansons populaires et de la chanson
hanta Breiz, a Breiz, an Breiz.